

Константин Стефанов (25. IV 1879 – 30. I 1940) е македонски револуционер, просветен деец, протестант. Тој е брат на Катарина Цилка, киднапирана во афера "Мис Стон" во 1901 година. Во својство на претседател на заедничкиот совет на Македонските друштва во Швајцарија, тој му испратил неколку писма до претседателот Вудро Вилсон во кои бара да не се раздели Македонија меѓу одделни земји, како и да го поништи Букурешкиот договор од 1913 година.

Константин Стефанов е роден на 25 април 1879 година во Банско, во протестанско семејство. Неговите родители, Димитар Попниколов Попстефанов и Марија Зајкова, имаат седум деца од кои најпозната е неговата сестра Катарина Цилка, киднапирана во афера "Мис Стон" во 1901 година. Семејството го прима протестанството од американските мисионери уште во 1870 година.

Константин се стекнува основно образование во Банско, а потоа се школува во Американскиот колеџ во Самоков. Многу млад заминува за САД, каде истовремено работи и го продолжува своето образование. Се школува на Академијата Монсон во Масачусетс, а во 1899 година магистрира англиска литература на Универзитетот Јеил.

По враќањето во Европа во 1901 година учи филозофија во Берлинскиот универзитет, каде дипломира во 1902 година. Во меѓувреме, Константин се обидува да се заштити своето семејство од гневот на турските власти, поради киднапирањето на мис Елена Стоун и сестра му. Во Берлин, тој го користи секое средство, вклучувајќи и директно застапување на Џон Хаи, државниот секретар на претседателот Теди Рузвелт. Во писмото од 1901 година до Хаи, кое се чува во документите на Стејт департментот во Националниот архив на САД, Константин Стефанов ги опишува маките на семејството на Екатерина Цилка по нејзиното киднапирање и моли за помош од Стејт Департментот на САД за олеснување на ситуацијата на неговиот татко Димитар Попстефанов кој по киднапирањето на Мис Стон е затворен во Банско.

Константин уште во младоста се приклучил во редовите на ТМОРО. Во 1902 година, тој е повикан со писмо од д-р Христо Татарчев и Христо Матов во Софија, каде му е

доверена задача да го придружува британскиот новинар Џон Мекдоналд, дописник на лондонскиот весник Daily News во Македонија. Во пролетта 1903 година Константин Стефанов бил преведувач на Мекдоналдс. Тој го воведува Мекдоналд во мрежата на Револуционерната организација, му обезбедува средби со раководни дејци, го информира за борбите во Македонија и го запознава со вооружените македонски востаници, од кој странскиот новинар останува восхитен. Во своите дописи од Македонија Мекдоналд ги опишува обиколките со Константин Стефанов и неговото апсење и фрлање во затворот во Серес "под сомнение". Кореспонденцијата на Мекдоналд објавена подоцна во 1903 година не разјаснуваат точно како Константин успеал да излезе од турскиот затвор. Меѓутоа, следната година, кога Константин доаѓа во САД, каде е испратен од Организацијата, пред дописникот на весникот Њујорк Тајмс на 22 март 1904 година раскажува за неговиот шестмесечен живот во затворот. Тогаш братот на Цилка раскажува дека неговото ослободување, а дури и неговиот опстанок му се должи на помошта на Мекдоналд, кој ги користел своите високи врски.

Избувнувањето на Илинденското востание го привлекува вниманието на американската јавност. Во САД каде се формира американско-македонски комитет за помош на македонски народ. Со цел собирање на средства за организацијата и помош на населението, преставниците на Задграничното Претставништво на Организацијата, Кирил Прличев и Христо Матов во декември 1903 година го испраќаат Иван Радулов за свој официјален претставник, а заедно со него и Константин Стефанов. Тие доаѓаат во конфликт со дотогашните преставници на ВМОК во САД, д-р Станислав Шумков и Светозар Тонжоров, кои немаат авторитет во САД. Во конфликтот околу полномоштвата, Шумков го обвинува Константин дека е гркофил. Поради овие разлики, Шумков е отсутен од новоформираната комисија, во која покрај претседателот Константин се наоѓаат Иван Радулов, Алберт Сониксен, Георги Чакалов и други.

Радулов и Константин очелувале дека од 1700 Македонци од кои една третина дошле во последните месеци ќе можат да соберат средства за да се вооружат 50.000 востаници, како и да има помош за населението. Меѓутоа поради конфликтот, резултатите изостануваат, а Константин се повлече и стана проповедник на мисионерска црква. Иако активноста на американско македонски комитет набрзо престанува, тој ја одиграл својата улога. Тој ја пропагира каузата за правилно решавање на македонското прашање во САД, која стана веќе светска сила.

Константин се враќа во Европа кон крајот на 1904 година, а Софија го испраќа како бугарски аташе во Атина. На 1 октомври 1906 година, тој е назначен за редовен доцент по англиски јазик и литература на Универзитетот во Софиј, каде потоа работи до 20 октомври 1937 година, кога ќе замине поради болест.

Во 1917-1919 година Константин е во Берн, Швајцарија каде развива активност во корист на македонскиот народ. Станува претседател на советот на Македонски друштва во Швајцарија и во Берн напишал и објавил повеќе книги и статиите меѓу кои: "Ние, Македонците" (We, the Macedonians), "Македонија и мировна конференција" ("Macedonia and the Peace Conference", Independence macedonienne), "Македонски апел до Париз" - Апел на Советот на македонските друштва во Швајцарија до Париската мировна конференција 1919 и други.

Во тоа време води преписка со претставникот на американскиот претседател Вудроу Вилсон Џорџ Дејвис Херон во врска со судбината на Македонија во својство на претседател на заедничкиот совет на Македонските друштва во Швајцарија. Тој му испратил неколку писма за да им бидат предадени на државните служби и лично на претседателот Вудро Вилсон. Во своето писмо од Лозана од 12 август 1919 година, пишува дека два милиона Македонци чекаат со загриженост решавањето на македонското прашање на мировната конференција. Инсистира мировна конференција да не поткликнува на интригите на балканските дипломати и да не се раздели Македонија меѓу одделни земји, како и да го поништи Букурешкиот договор од 1913 година. Тој настојува да се создаде независна држава под протекторат на големите сили, кој ќе им гарантира на сите нејзини граѓани без разлика на националноста, јазикот и религијата еднакви права и да се обезбеди политички и економски просперитет. Константин смета дека само така ќе стави крај на зависта и конфликтот на Балканот. Како претставници на македонскиот друштва во Швајцарија и САД ги пласираат своите барања: 1. Македонија да биде окупирана од делови на големите сили, кои не се заинтересирани во конфликтот, што ќе стави крај на мачеништвото на населението, кое страда под туѓо ропство и да се обезбеди примена принципите на самоопределување со средства на плебисцит; 2. Да им дозволи на делегатите од Македонија да ги изложат своите барања пред Мировната конференција; 3. Да се дозволи бегалците да се вратат во своите домови и да им обезбеди мирен живот.

Џорџ Д. Херон е посредник помеѓу Константин Стефанов и американските претставници на конференцијата, полковник Хаус и помошник државен секретар Полк, и лобира за барањата на македонските претставници. За жал, неговите писма не охрабруваат. Во нив, тој информира за силната позиција на Венизелос и на Кралството Југославија, како и за неможноста на Соединетите Држави да го наметнат своето мислење за македонското прашање.

По овие активности, Константин Стефанов се одава на научната дејност на Универзитетот во Софија. Стефанов станува член на Македонскиот научен институт.

Член на Американското географско друштво, дописник член на Централното биро на Британските универзитети.

Константин Стефанов починал на 30 јануари 1940 година во Софија.